

**Сценарій виховного заходу,
присвяченого Дню Соборності України та
борцям за незалежність (Крути)**

Святково прибрана зала.

*- Прапор і герб, вінок зі стрічками, стіл накритий вишитим рушником, на рушнику
сніп з колосків, гроно калини, тощо
На екрані назва заходу **День Соборності України**.*

*На сцену під звучання приспіву пісні «Одна калина»
(музика Р.Квінта, слова В.Куровського)*

Українець.

Тобі, Україно, мій мужній народе,
Складаю я пісню святої свободи.
Усі мої сили і душу широку
Й життя я віддам до останнього кроку,
Аби ти щаслива була, Україно -
Моя Батьківщино!

Українка.

Тобі, найкращая перлино
Моїх розбуджених надій,
Тобі, що зवेशся Україна
І в цей життєвий буревій,
Тобі, що постаті козачі
Для нас змальовуєш щодня,
Я шлю привіт й бажаю вдачі
У сяйві радісного дня.

Ведучий. Дорогі друзі, учні, вчителі! Сьогодні в нас велике свято – День Соборності України, свято рідного краю, свято нашої держави.

Ведуча. Ми пишаємося, що ми – українці, а наша Вітчизна – Україна, земля, дорога та мила серцю кожного із нас.

Ведучий. Життя іде. Дорослішають діти, сивіють матері – такий закон життя. Та ніколи не старітиме наша квітуча українська земля.

Ведуча. Бринять дитячі голоси, синіє небо, тішить ясним промінням сонце, щебечуть птахи.

Українець.

Нехай же лине добре слово,
Звучить так щиро і вагомо
Про нашу неньку-Україну,
Найкращу, дорогу, єдину!

Українка.

Затуляли чужинці в обіймах наш рот,
І перевертні кривдили зражену мову,
Вилив душу в пісні український народ,
І живе мій народ у співучому слові.

Виконується українська народна пісня _____

Ведучий. Україна – рідний край, земля з багатовіковою історією, мальовничою природою, чарівною піснею, працелюбними, мудрими й талановитими людьми.

Ведуча. Ми горді зватися українцями. Поклик рідної землі завжди відчували наші прадіди й діди, ті, хто живе в Україні, і ті, кого доля закинула на чужину. І де б не був українець, захвилюється аж до сліз, почувши рідне слово.

Українець.

Не вір у те щастя,
Що десь в чужині,
Хоч і зове, і кличе,
На світі є Україна одна –
Там журавлі курличуть.

Українка.

Я україночка від роду
Землі цієї я краплинка
Я – доля рідного народу
Його дитина – українка.

Ведуча. Україна... Її майбутнє в руках молоді. Від нас залежить, якою буде наша держава! А держава, як і родина, має бути дружною, сильною, здоровою, щасливою.

Ведучий. Якось батько зібрав синів і сказав: «Сини мої! Живіть у мирі й злагоді, і тоді жоден ворог вам не страшний, ніхто не зможе вас здолати». Сини стали заперечувати. Кожен вважав, що зуміє побороти ворога самотужки.

«Невже ви думаєте, що здолаєте ворога, коли кожен із вас, як та гілка, яку вітер хилить у різні боки, а як сильніше дмухне – то й зламає? – мовив батько. - Ось спробуйте зламати цей пучок гілля. Що, не можете? Тож запам'ятайте: нікому ще не вдалося перемогти людей, які тримаються одне за одного, як ці гілки».

На фоні документального відео (без звуку)_____

Ведуча. Упродовж століть землі України були розрізнені, належали до різних держав: Російської імперії, Польщі, Австро-Угорщини. Тож споконвічною мрією українців було об'єднання розрізнених частин України в межах однієї держави.

Українець.

Зламався врешті двох імперій мур!
І на розалинах у слухну цю нагоду
З «явилися держави УНР і ЗУНР,
Як вияв волі нашого народу.

Українка.

Все, що мріялосьвіками,
Сповнилось, настало!
«Ще не вмерла Україна» —
Гордо прозвучало.

Ведучий. У тяжкій і тривалій боротьбі за національне визволення, утвердження власної державності наш народ не раз переживав як гіркі, так і радісні події. Одна з таких сторінок нашого минулого - боротьба українського народу за соборність своїх земель.

Ведуча. Проголошення злуки було призначено на 12:00 годину 22 січня 1919 року, тобто першу річницю проголошення четвертого універсалу про повну незалежність України.

Ведучий. 22 січня було проголошено всенародним і державним святом. День видався погідний та гарний, з легким морозом. Київ був прикрашений національними синьо-жовтими прапорами, гербами. О 9:00 годині ранку в усіх церквах відправляли богослужіння.

Ведуча. Головні урочистості проголошення злуки проходили на Софійській площі. При вході з вулиці Володимирської на Софійську площу було зведено тріумфальну арку, прикрашену старовинними гербами. Рівно о 12:00 годині розпочалася урочиста церемонія проголошення Акта злуки. На масовому вічі посол Західноукраїнської Народної Республіки Л. Цегельський передав грамоту Національної Ради «Про об'єднання Західноукраїнської Народної Республіки з Великою Східною Україною» голові Директорії Володимиру Винниченку.

Ведучий. Член Директорії Федір Швець урочисто зачитав Універсал Директорії:

«...Віднині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України – Галичина, Буковина, Закарпаття і Наддніпрянська Україна. Здійснилися віковічні мрії, для яких жили і за які вмирали найкращі сини України. Віднині є тільки одна незалежна Українська Народна республіка. Віднині український народ увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної, незалежної української держави, на добро і щастя українського народу.»

Ведуча. 22 січня 1919 р. у Києві на Софійській площі відбулися урочисті збори, на яких був проголошений Акт Злуки (об'єднання) українських земель, засвідчений Універсалом про об'єднання УНР і ЗУНР в єдину Велику Україну. Ним стверджувалось об'єднання двох тодішніх держав, що постали на уламках Російської і Австро-Угорської імперій в єдину соборну Українську державу, яка відтоді ставала гарантом загальнонаціональних інтересів українців. Століттями розірваний український народ визволився з неволі і возз'єднався на своїй землі в єдиній Українській державі.

Ведучий. Акт Злуки мав глибоке історичне коріння і спирався на споконвічну мрію українського народу про незалежну, соборну національну державу. Він став могутнім виявом волі українців до етнічної й територіальної консолідації, свідченням їх самовизначення, становлення політичної нації. Уперше за кілька століть він став реальним кроком до об'єднання українських земель, що вплинув на подальші національно-політичні процеси в Україні.

Українка. Соборність – це символ.

Українець. Символ боротьби за волю,

Українка. Порозуміння між людьми...

Українець. І часточка надії і віри у майбутнє.

Ведуча. Так, віри в майбутнє нашої великої родини, що зветься Україною.

Ведучий. Повсякчас пам'ятаймо про незліченні жертви наших співвітчизників, покладені на вівтар незалежності, соборності, державності.

Українець

І згадую чомусь я мимоволі
Великих лицарів своїх;
Лежать вони покинутими в полі
І без хрестів могили їх.

Відео «Крути»_____

Ведуча: Світова історія знає багато жертв в ім'я ідей, але аналогічної Крутам не було.

Ведучий. 29 січня 1918 року біля невеличкої станції Крути на Чернігівщині сталась трагедія, яка сколихала, пробудила всю Україну. У цей день жменька юнаків у нерівному бою віддала своє життя, але відстояла честь України... Цієї станції немає на картах України. Загубилась вона серед дрімучих борів на північний схід від України.

Ведуча. Більшовицька Росія не змогла змиритися зі створенням Української держави. Її становище ускладнювалось тим, що Центральна Рада, якій належала влада в Україні, зволікала з вирішення багатьох надзвичайно важливих, термінових питань. Саме цим скористались більшовики, щоб проголосити в Українській Народній Республіці радянську владу. Більшовики почали застосовувати великі військові сили і рушили до Києва...

Ведучий: Що ближче було до Києва, то жорстокішою була боротьба. Зупинити ці сили було нікому. Саме тому на станцію Крути, яка була воротами до Києва, прибув нашвидкуруч зібраний загін юнаків під командуванням сотника Омельченка. Загін складався із гімназистів 6, 7, 8 класів. Саме вони і спробували перепинити шлях радянським військам.

БАЛАДА ПРО КРУТИ

То не чорне гайвороння над степом кружляє –
Дика орда Муравйова грізно наступає.

Щоб ворога зупинити, на станцію Крути
Відправились добровольці – молоді рекрутим.

Славних хлопців-добровольців зібралося триста,
А дорога, наче доля, – коротка, терниста.
Ой ви, Крути, ой ви, Крути, заступіть собою,
Бо проллється кров юнача цілою рікою.

Зима снігом замітає, січуть скоростріли.
Щоб ворога зупинити, не вистачить сили.
Вже набой закінчились, а довкола поле,
Піднялись і в атаку кинулись соколи.

Славних хлопців-добровольців підвелось триста.
А дорога, наче доля, – коротка, терниста.
Ой ви, Крути, ой ви, Крути, заступіть собою –
Пролилася кров юнача цілою рікою.

Не вернуться вже ніколи до рідної хати,
Не зустріне, не пригорне заплакана мати.
Постріляні, порубані, але незборимі
Зосталися тут лежати сини України.

Славних хлопців-добровольців загинуло триста,
Бо така вже їхня доля – коротка, терниста.
Ой ви, Крути, ой ви, Крути, вільного народу –
Віддали життя герої за нашу свободу!

Ведуча. Борці за незалежність України – це українські герої, які поставили свободу рідного народу понад свої особисті інтереси і присвятили власне життя служінню українській нації. Українські герої – це прості люди, жінки та чоловіки, хлопці та дівчата, діти та літні люди, які стали до лав:

- руських дружин великого князя Святослава і короля Данила
- козацьких полків Богдана Хмельницького, Івана Виговського, Івана Мазепи.
- Української Галицької Армії Мирона Тарнавського
- Січових стрільців Дмитра Вітовського
- Армії Української Народної Республіки Симона Петлюри
- Організації Українських Націоналістів Євгена Коновальця і Степана Бандери
- Української Повстанської Армії
- членів визвольного руху шестидесятників
- активістів Небесної сотні

- воїнів АТО

Пісня «Пливе кача по тисині» та відеокліп _____

Ведуча. Любов до землі, до рідного слова прирекли багатьох славних синів і дочок України на тюрми і поневіряння. Серед них – наш Кобзар і пророк Тарас Шевченко.

Українка

Він жив надією, що кращий час настане,
Він вірив, що народ підніметься з колін
І що розірве віковічній кайдани,
Й ходити більш не буде у ярмі.

Українець.

Уже здійснилося, Тарасе наш великий,
Твоє могутнє і пророче слово,
Живемо ми в державі незалежній
Плекаємо чудову нашу мову.

Ведучий. Віримо, що територіальна цілісність України, скріплена кров'ю мільйонів незламних борців, буде відновлена. Маємо бути свідомі того, що лише в єдності дій та соборності душ можемо досягти величної мети – побудови економічно й духовно багатой, вільної й демократичної України, якою пишатимуться наші нащадки.

Велична і свята, моя ти Україно,
лише тобі карать нас і судить
Нам берегти тебе, Соборну і єдину
І нам твою історію творить!

Боже – Отче всемогутній,
Захисти коханий край!
Дай нам вийти у майбутнє.
Мужність і сміливість дай!
Захисти нас від свавільних
Хижаків, жорстоких, злих,
Захисти від божевільних,
Від Чорнобилів нових!

Українка.

Україно, соборна державо,
Сонценосна колиско моя,
Ще не вмерла й не вмер твоя слава,
Завойована в чесних боях!
Живи та міцній, Українська державо!
Вмирили у битвах мільйони бійців,
Щоб стяг синьо-жовтий піднявсь величаво
Й над Києвом стольним віки майорів!
Любіть Україну, злotosяйну і вічну,
Любіть Україну, всім серцем любіть.
У день її народження не свічку –
Серця без коливання запаліть.
Зацвітає калина, зеленіє ліщина,
Степом котиться диво-луна.
Це – моя Україна, це – моя Батьківщина,
Що, як мама, як тато, одна.
Моя Україно!
Я вірю, що дух твій ніколи не згасне.
Ти совість народу, незгасна зоря,
Живи й процвітай, Україно моя,
Для миру, для щастя, любові й добра.

Ведуча.

Молюсь за тебе, Україно,
Молюсь за тебе кожен час,
бо ти у нас одна-єдина, -
Писав в своїх віршах Тарас.
Молюсь,- казав він, щоб у тебе
Не було між людьми війни,
Щоб завжди було чисте небо
На нашій стомленій землі.
Щоб завше у садку смерека
Весняним квітом під вікном цвіла
І прилітали з вирію лелеки,
Щоб гомін хвиль послухати Дніпра!

Ведучий. Наше свято підійшло до кінця. Сердечно бажаємо вам міцного здоров'я, щастя, добра, миру, злагоди і глибокої віри у гідне майбутнє України!

Звучить «Козацький марш».

...Народилась Україна Нова,
Небувала, чиста, як дитя,
Україна Зоряної Мови,
Україна Божого Буття!

Україна казки і кохання.
Та Держава, де щезає тлін.
Україна творчого повстання
Для усіх безсмертних поколінь.

Україно, вернись до тебе —
Матері, сторожові вогні,
Ясні зорі і хмарини з неба,
Козаки воскреслі і пісні.

Прийдуть квіти і маленькі діти.
Прийде казка і пташиний спів,
Забринять у просторі сюїти
Всіх дерзаних і небувалих снів.
Україно-Матінко! Воскресни!

Тануть сні і котяться в імлу...
І Софія — Мудрість Пречудесна
Вже стоїть на Київським Валі!
Побратими, гляньте на руїни —
То ж не прах, не камені прості!
То в Руці Святої України
Всесвіту Ворота Золоті!